

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS PATAISOS NAMUS IR KALĖJIMŲ DEPARTAMENTĄ PRIE TEISINGUMO MINISTERIJOS

2019-12-20 Nr. 4D-2019/1-1223
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje tiriamas X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundas dėl Vilniaus pataisos namų (toliau vadinama ir – Vilniaus PN) ir Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos (toliau vadinama – Kalėjimų departamentas) pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su prašymų nagrinėjimu.

2. Pareiškėjas skunde nurodė:

2.1. 2019-05-14 kreipėsi su prašymu į Vilniaus pataisos namų administraciją, prašydamas informuoti apie nuteistųjų maitinimo tvarką ir duoti maitinimo grafiko kopiją. Vilniaus pataisos namų administracija 2019-06-10 pateikė atsakymą, tačiau nesuteikė prašomos informacijos. Pareiškėjas gautą atsakymą apskundė, tačiau 2019-09-13 gautame atsakyme nurodyta, kad Kalėjimų departamentas nenustatė jokių pažeidimų.

2.2. Jis nesulaukė Vilniaus PN atsakymo į 2019-04-08 kreipimąsi; 2019-05-14 kreipėsi į būrio viršininkę dėl atsakymo gavimo, tačiau būrio viršininkė jam paaiškino, kad atsakymą paimti jis pats atsisakė. Pareiškėjas 2019-05-17 įteikė prašymą dėl neteisėtų Resocializacijos skyriaus pareigūnės veiksmų ir prašė atlikti tyrimą dėl jo nurodytų aplinkybių. 2019-06-14 gavo Vilniaus PN atsakymą, kuris jo netenkino, todėl apskundė Kalėjimų departamentui. Iš Kalėjimų departamento 2019-09-13 atsakymo aišku, kad jo skunde nurodytos aplinkybės nebuvo išsamiai tirtos.

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo ištirti jo skundo aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2019-10-16 raštu Nr. 4D-2019/1-1223/3D-2522 kreipėsi į Vilniaus PN administraciją, prašydamas paaiškinti Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes.

Vilniaus PN administracija 2019-11-05 raštu Nr. 9-11717 informavo, kad:

4.1. „2019-04-08 buvo gautas ir užregistruotas nuteistojo X skundas Nr. 29(2)-250 – dėl Vilniaus pataisos namų pareigūnų veiksmų. Į nurodytą skundą 2019-05-08, laikantis teisės aktuose nustatytų terminų, pataisos įstaigos administracija parengė atsakymą Nr. 42-439.

2019-05-09, tuo metu 1-ojo Resocializacijos skyriaus specialistė, N. D. išsikvietė nuteistąjį

atsiimti parengtą atsakymą, kurį nuteistasis priimti atsisakė (2019-05-09 tarnybinis pranešimas Nr. 56-454). Atsižvelgus į tai, skundas kartu su parengtu atsakymu buvo įdėti į nuteistojo asmens bylą“;

4.2. „2019-05-17 buvo gautas ir užregistruotas nuteistojo X prašymas Nr. 29(3)-948 – dėl Vilniaus pataisos namų pareigūnų veiksmų, susijusių su atsisakymu įteikti jam raštišką atsakymą. Į nurodytą prašymą 2019-06-14, laikantis teisės aktuose nustatytų terminų, pataisos įstaigos administracija parengė atsakymą Nr. 42-538. Atsakymas nuteistajam įteiktas pasirašytinai 2019-06-14“;

4.3. Seimo kontrolieriui buvo pateikta Pareiškėjo 2019-05-13 prašymo kopija. Pareiškėjas prašė informuoti, kada yra maitinami <...> būrio, drausmės grupėje, kamerų tipo patalpose laikomi nuteistieji.

Vilniaus PN Pareiškėjui 2019-05-14 pateikė atsakymą ir nurodė, kada dienotvarkėje yra numatytas maitinimo laikas. Pareiškėjui buvo paaiškinta, kad jis bausmę atlieka <...> būryje, todėl jo prašoma informacija apie nuteistųjų, bausmę atliekančių kitose grupėse, maitinimą nėra susijusi su jo bausmės atlikimu.

5. Seimo kontrolierius 2019-10-16 raštu Nr. 4D-2019/1-1223/3D-2522 kreipėsi į Kalėjimų departamento administraciją, prašydamas paaiškinti Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes.

Kalėjimų departamentas 2019-10-30 raštu Nr. 1S-2860 pateikė Pareiškėjo skundų ir atsakymo į juos kopijas, iš kurių turinio nustatyta:

5.1. Kalėjimų departamente buvo gauti Pareiškėjo 2019-06-14 ir du 2019-06-25 skundai, į juos atsakyta 2019-09-04;

5.2. Pareiškėjas skundėsi dėl Vilniaus PN pareigūnų veiksmų įdarbinant nuteistuosius, dėl Vilniaus PN pareigūnų veiksmų įteikiant Pareiškėjui atsakymą į jo prašymą, dėl Vilniaus PN administracijos atsakymo į prašymą dėl maitinimo grafikų išdavimo;

5.3. Kalėjimų departamentas atliko tyrimą pagal Pareiškėjo nurodytas aplinkybes, išnagrinėjo dokumentinę medžiagą ir nenustatė pažeidimų. Kalėjimų departamento nuomone, Vilniaus PN atsakymai Pareiškėjui parengti vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Pareiškėjui nurodyta atsakymo apskundimo tvarka.

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

6. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau vadinama – BVK):

183 straipsnis. Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas – „1. Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios institucijos ar įstaigos vadovui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. 2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. 3. Kalėjimų departamento direktoriaus veiksmai ir sprendimai per dvidešimt dienų nuo jų įteikimo gali būti skundžiami apygardos administraciniam teismui.“

7. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau vadinama ir – VAI):

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 2) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...] 4) *nepiktnaudžiavimo valdžia*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo

subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų; [...] 13) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. [...]“;

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas – „7. Apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nenurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti. 8. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui.“

8. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (toliau vadinama – TGIĮ):

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir taikymas – „1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, jei šios asociacijos įsteigtos bendrojo intereso poreikiams, kurie nėra pramoninio ar komercinio pobūdžio, tenkinti (toliau – šių subjektų asociacijos), nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, informaciją, nurodytą šio įstatymo 5 straipsnyje, ir dokumentus, kuriais jos disponuoja ar (ir) kuriuos tvarko vykdydamos įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas (toliau – viešojoji funkcija), įgyvendinimo priemones ir tvarką“;

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos – „1. Dokumentas – institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis“;

4 straipsnis. Institucijos pareiga teikti dokumentus pareiškėjams – „1. Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus“;

6 straipsnis. Dokumentų teikimo principai – „1. Institucija, teikdama dokumentus, vadovaujasi šiais principais: 1) dokumentų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys dokumentai; 2) dokumentų tikslumo – pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus; 3) teisėtumo – institucijos veiksmai teikiant dokumentus grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; 4) objektyvumo – institucijos darbuotojai, teikdami dokumentus, turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti dokumentus; 6) dokumentų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti dokumentus neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtiniausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės dokumentų teikimo pareiškėjams sąlygos; [...]“;

15 straipsnis. Atsisakymas pateikti dokumentus – „1. Institucija atsisako pateikti pareiškėjui dokumentus, jeigu: 1) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti; 2) prašomi dokumentai yra paskelbti institucijos interneto svetainėje, visuomenės informavimo priemonėse, taip pat naudojant elektronines priemones; tokiu atveju per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos pareiškėjui nurodomas jų paskelbimo šaltinis; 3) pagal pareiškėjo prašymą reikėtų specialiai adaptuoti, apdoroti ar kitaip perdirbti dokumentus ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis; 4) šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka paprašius patikslinti ir (ar) papildyti prašymą, pareiškėjas jo nepatikslina arba patikslinto prašymo turinys yra nekonkretus; 5) institucija prašomų dokumentų tvarkymą nutraukė pasikeitus institucijos funkcijoms; 6) nėra galimybės nustatyti pareiškėjo tapatumo; 7) pareiškėjas

kreipiasi dėl dokumentų, kurių teikimui šio įstatymo nuostatos netaikomos šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais. 2. Jeigu institucija nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui pagrindus, ji per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos priima sprendimą dėl atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui. Nustačiusi, kad yra pagrindas atsisakyti pateikti jam dokumentus, institucija kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo apie tai privalo pranešti pareiškėjui, nurodyti teisinį pagrindą ir informuoti apie šio sprendimo apskundimo tvarką. [...].“

9. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau vadinama – Taisyklės), nustatyta:

„35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...].“

Lietuvos Respublikos teismų praktika

10. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau vadinama ir – LVAT):

10.1. 2014-04-09 aprobuotame Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, nagrinėjant bylas dėl bausmių vykdymo ir kardomojo suėmimo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų viešojo administravimo srityje, apibendrinime yra nurodęs:

„Šio teisinio reguliavimo kontekste teisėjų kolegija pažymėjo, kad Pataisos namai ir Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 1 p.) (2012 m. gruodžio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁸²²-3206/2012). Laisvės atėmimo institucijų sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai, kurie, be kita ko, atitiktų Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje numatytus reikalavimus (2011 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-2876/2011)“;

10.2. 2009-04-02 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A756-422/2009, yra nurodęs:

„[...] viešojo administravimo institucijos priimamiems sprendimams (individualiems administraciniams aktams) keliami Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje įtvirtinti reikalavimai. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad individualus administracinis sprendimas turi būti pagrįstas nustatytais faktais ir teisės aktų normomis, o 2 dalyje nurodyta, kad sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos bei nurodyta sprendimo apskundimo tvarka. Šios nuostatos reiškia, kad akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų

pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus“;

10.3. 2008-11-20 nutartyje administracinėje byloje Nr. A756-1698/2008) LVAT yra nurodęs: „[...] nenustačius pagrindų, dėl kurių pagal Įstatymą [TGIĮ] pareiškėjų prašoma informacija gali būti neteikiama, taip pat nesant duomenų, kad institucija prašomos informacijos neturėtų, informacija turi būti teikiama; į asmenų prašymus pateikiami atsakymai privalo būti konkretūs, aiškūs ir išsamūs.“

Tyrimo išvados

11. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui pranešė, kad kreipėsi į Vilniaus PN administraciją su prašymu suteikti informaciją, tačiau prašoma informacija nebuvo suteikta.

12. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2019-05-14 kreipėsi su prašymu dėl informacijos apie maitinimo grafikus suteikimo. Vilniaus PN 2019-06-10 parengė Pareiškėjui atsakymą, kuriame nurodė, kada pagal dienotvarkę nuteistieji yra maitinami. Taip pat Pareiškėjui buvo paaiškinta, kad jo prašoma informacija apie kitoms grupėms priskirtų nuteistųjų maitinimo grafiką nėra tiesiogiai susijusi su jo bausmės atlikimu.

Kalėjimų departamentas, tirdamas Pareiškėjo skundą dėl Vilniaus PN atsakymo teisėtumo ir pagrįstumo, nurodė, kad Vilniaus PN atsakymas parengtas vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

13. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, kiekvienas asmuo turi teisę gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų. Ši informacija yra teikiama TGIĮ nustatyta tvarka.

TGIĮ 15 straipsnyje yra nurodytas baigtinis sąrašas pagrindų, kuriems esant įstaigos turi teisę atsisakyti teikti pareiškėjams jų prašomą informaciją, t. y., jeigu pagal pareiškėjo prašymą reikėtų sukurti dokumentus arba informacijos rinkmenas ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis; prašymo turinys yra nekonkretus; tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tos pačios informacijos; prašoma informacija jau buvo viešai paskelbta; įstaiga tam tikros informacijos rinkimą ir tvarkymą nutraukia pasikeitus įstaigos funkcijoms, ir kt. Be to, visais atvejais, jeigu įstaiga atsisako pateikti informaciją, pareiškėjui išsiunčiamas apie tai pranešimas, kuriame nurodoma atsisakymo priežastis ir sprendimo apskundimo tvarka.

14. Vilniaus PN yra viešojo administravimo subjektas, todėl, nagrinėdami pareiškėjų skundus, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis ir kitų viešojo administravimo srityje taikomų teisės aktų, įskaitant ir TGIĮ.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2019-05-14 kreipėsi į Vilniaus PN pareigūnus prašydamas pateikti informaciją apie maitinimo grafikus, tačiau Vilniaus PN pareigūnai 2019-06-10 raštu atsisakė suteikti prašomą informaciją motyvuodami tuo, kad gauti tokią informaciją jam nepriklauso atsižvelgiant į BVK 11 straipsnyje išvardintas nuteistųjų teises.

Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Vilniaus PN pareigūnai sprenddami Pareiškėjo prašymo tenkinimo / netenkinimo klausimą nesivadovavo TGIĮ, t. y., nevertino, ar yra / nėra šio įstatymo 15 straipsnyje nustatytų teisinių pagrindų atsisakyti teikti Pareiškėjo prašomą informaciją; jei TGIĮ 15 straipsnyje nustatytų teisinių pagrindų atsisakyti teikti informaciją nenustatyta – Vilniaus PN privalėjo suteikti Pareiškėjui jo prašomą informaciją; jei tokie teisiniai pagrindai nustatyti – turėjo pateikti Pareiškėjui motyvuotą pranešimą, nurodant atsisakymo priežastį.

15. LVAT yra pažymėjęs, kad vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. VAĮ 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostata, kad „visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis [...], taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo

administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje“. VAI 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (šios pažymos 10 punktas).

LVAT taip pat nurodė, kad, nenustačius pagrindų, dėl kurių pagal TGIĮ pareiškėjų prašoma informacija gali būti neteikiama, taip pat nesant duomenų, jog institucija prašomos informacijos neturėtų, informacija turi būti teikiama; į asmenų prašymus pateikiami atsakymai privalo būti konkretūs, aiškūs ir išsamūs (pažymos 10.3 punktas).

16. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Vilniaus PN administracija, neteikdama Pareiškėjo prašomos informacijos ir nenurodydama atsisakymo tai padaryti priežasties bei teisinio pagrindo, pažeidė Pareiškėjo teisę gauti informaciją.

Kalėjimų departamentas, nagrinėdamas Pareiškėjo skundą ir vertindamas Vilniaus PN atsakymo teisėtumą, taip pat nesivadovavo TGIĮ nuostatomis ir Vilniaus PN atsakymą pripažino atitinkančiu teisės aktų reikalavimus.

Atsižvelgiant į tai Pareiškėjo skundas dėl Vilniaus pataisos namų ir Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nepateikiant prašomos informacijos, pripažįstamas pagrįstu.

17. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui taip pat teigia, kad negavo atsakymo į savo prašymą.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2019-04-08 kreipėsi su prašymu į pataisos namų administraciją dėl pareigūnų veiksmų, dėl patiriamo psichologinio smurto ir grasinimų.

Vilniaus PN informavo, kad 2019-05-08 buvo parengtas atsakymas į Pareiškėjo prašymą. Resocializacijos skyriaus pareigūnė 2019-05-09 pranešė, kad Pareiškėjas atsisakė paimti jam parengtą atsakymą, ir surašė tarnybinių pranešimą. Parengtas atsakymas buvo įsegtas į Pareiškėjo asmens bylą.

Pareiškėjas 2019-05-17 parašė prašymą, nurodydamas, kad neatsisakė paimti jam parengto atsakymo, o Resocializacijos skyriaus pareigūnė pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją.

Pareiškėjui 2019-06-14 parengtas atsakymas į jo 2019-05-17 prašymą, kuriame išdėstomos visos su minėtu įvykiu susijusios aplinkybės, konstatuojama, kad administracija neturi pagrindo abejoti pareigūnės pateiktu tarnybiniu pranešimu, nurodoma, kokių būdu Pareiškėjas gali gauti atsakymo kopiją.

18. Pareiškėjas Vilniaus PN atsakymą į jo 2019-05-17 prašymą apskundė Kalėjimų departamentui.

Kalėjimų departamentas 2019-09-04 atsakyme į skundą nurodė, kad atliko dokumentinės medžiagos tyrimą ir pažeidimų nenustatė.

19. Įvertinus tyrimo metu nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad Vilniaus PN administracija atliko tyrimą dėl 2019-05-08 atsakymo įteikimo Pareiškėjui aplinkybių, Pareiškėjui į jo 2019-05-17 prašymą pateiktas išsamus ir motyvuotas atsakymas, paaiškinta atsakymo gavimo tvarka, nurodyta rašto apskundimo tvarka, todėl Pareiškėjo skundas dėl galimai jam neįteikto atsakymo atmestinas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl Vilniaus pataisos namų ir Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su jo prašymo ir skundo dėl informacijos suteikimo nagrinėjimu, pripažinti pagrįstu.

21. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl Vilniaus pataisos namų ir Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su atsakymo įteikimu, atmesti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

22. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Vilniaus pataisos namų direktoriui rekomenduoja:

22.1. pakartotinai išnagrinėti X 2019-05-14 prašymą ir pateikti Pareiškėjui teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą;

22.2. užtikrinti, kad ateityje teikti informaciją būtų atsisakoma tik Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.

23. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos direktoriui rekomenduoja užtikrinti, kad ateityje teikti informaciją pareiškėjams būtų atsisakoma tik Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.

24. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas